

# Περιεχόμενα

Πρόλογος στην ελληνική έκδοση	27
Πρόλογος στη 10η αμερικανική έκδοση	29
Ευχαριστίες	37

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Εισαγωγή** 39

<b>Τι πραγματεύεται η Διεθνής Οικονομική;</b> .....	41
Τα οφέλη από το εμπόριο .....	41
Η δομή του εμπορίου .....	42
Ο προστατευτισμός .....	43
Το ισοζύγιο πληρωμών .....	44
Ο προσδιορισμός της συναλλαγματικής ισοτιμίας .....	44
Ο διεθνής συντονισμός των πολιτικών .....	45
Η διεθνής αγορά κεφαλαίων .....	45
<b>Διεθνής Οικονομική: Εμπόριο και χρήμα</b> .....	46

---

## **Μέρος Ι. Θεωρία διεθνούς εμπορίου** 47

---

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Διεθνές εμπόριο: Μια επισκόπηση** 49

<b>Ποιος συναλλάσσεται με ποιον;</b> .....	49
Το μέγεθος μετράει: Το υπόδειγμα της βαρύτητας .....	50
Χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα της βαρύτητας: Αναζητώντας ανωμαλίες .....	52
Εμπόδια στο διεθνές εμπόριο: Απόσταση, φραγμοί και σύνορα .....	52
<b>Η μεταβαλλόμενη δομή του διεθνούς εμπορίου</b> .....	54
Έχει γίνει ο κόσμος μικρότερος; .....	54
Τι εμπορευόμαστε; .....	56
Εξωχώρια μεταφορά υπηρεσιών .....	58
<b>Εξακολουθούν να ισχύουν οι παλιοί κανόνες;</b> .....	59
Περίληψη .....	60
Όροι-κλειδιά .....	61
Προβλήματα .....	61
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	62

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Παραγωγικότητα της εργασίας και συγκριτικό πλεονέκτημα: Το ρικαρδιανό υπόδειγμα** 63

<b>Η έννοια του συγκριτικού πλεονεκτήματος</b> .....	63
<b>Μια οικονομία με ένα συντελεστή παραγωγής</b> .....	65
Παραγωγικές δυνατότητες .....	65
Σχετικές τιμές και προσφορά .....	67
<b>Το εμπόριο σε έναν κόσμο με ένα συντελεστή παραγωγής</b> .....	68
Καθορισμός της σχετικής τιμής μετά το εμπόριο .....	69

<b>Πλαίσιο: Το συγκριτικό πλεονέκτημα στην πράξη: Η περίπτωση του Μπέιμπ Ρουθ</b> .....	71
Τα οφέλη από το εμπόριο .....	72
Μιλώντας για σχετικούς μισθούς .....	74
<b>Παρανοήσεις σχετικά με το συγκριτικό πλεονέκτημα</b> .....	<b>75</b>
<b>Πλαίσιο: Οι απώλειες από την έλλειψη εμπορίου</b> .....	75
Παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα .....	76
Το επιχείρημα της φτηνής εργασίας .....	76
Εκμετάλλευση .....	77
<b>Πλαίσιο: Οι μισθοί αντανakλούν την παραγωγικότητα;</b> .....	77
<b>Συγκριτικό πλεονέκτημα με πολλά αγαθά</b> .....	<b>79</b>
Εισαγωγή των υποθέσεων του υποδείγματος .....	79
Σχετικοί μισθοί και εξειδίκευση .....	80
Προσδιορισμός του σχετικού μισθού σε ένα υπόδειγμα πολλών αγαθών .....	81
<b>Προσθέτοντας το κόστος μεταφοράς και τα μη εμπορεύσιμα αγαθά</b> .....	<b>83</b>
<b>Εμπειρικές ενδείξεις για το ρικαρδιανό υπόδειγμα</b> .....	<b>84</b>
<i>Περίληψη</i> .....	87
<i>Όροι-κλειδιά</i> .....	88
<i>Προβλήματα</i> .....	88
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</i> .....	89

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Ειδικοί συντελεστές παραγωγής και διανομή εισοδήματος** **91**

<b>Το υπόδειγμα των ειδικών συντελεστών παραγωγής</b> .....	<b>92</b>
<b>Πλαίσιο: Τι είναι ο ειδικός συντελεστής παραγωγής;</b> .....	92
Υποθέσεις του υποδείγματος .....	93
Παραγωγικές δυνατότητες .....	94
Τιμές, μισθοί και κατανομή εργασίας .....	97
Σχετικές τιμές και διανομή εισοδήματος .....	101
<b>Διεθνές εμπόριο στο υπόδειγμα των ειδικών συντελεστών παραγωγής</b> .....	<b>103</b>
<b>Διανομή εισοδήματος και τα κέρδη από το εμπόριο</b> .....	<b>104</b>
<b>Η πολιτική οικονομία του εμπορίου: Μια πρώτη προσέγγιση</b> .....	<b>107</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Διεθνές εμπόριο και ανεργία</b> .....	108
Διανομή εισοδήματος και πολιτική εμπορίου .....	110
<b>Διεθνής κινητικότητα της εργασίας</b> .....	<b>111</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Σύγκλιση μισθών στην εποχή της μαζικής μετανάστευσης</b> .....	113
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Μετανάστευση και η οικονομία των ΗΠΑ</b> .....	114
<i>Περίληψη</i> .....	116
<i>Όροι-κλειδιά</i> .....	117
<i>Προβλήματα</i> .....	117
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</i> .....	120
<b>Παράρτημα: Περισσότερες λεπτομέρειες για τους ειδικούς συντελεστές παραγωγής</b> .....	<b>121</b>
Οριακό και συνολικό προϊόν .....	121
Σχετικές τιμές και διανομή εισοδήματος .....	122

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Πόροι και διεθνές εμπόριο: Το υπόδειγμα Heckscher - Ohlin** **125**

<b>Υπόδειγμα οικονομίας με δύο συντελεστές παραγωγής</b> .....	<b>126</b>
Τιμές και παραγωγή .....	126
Επιλέγοντας την αναλογία των εισροών .....	129
Τιμές συντελεστών παραγωγής και τιμές αγαθών .....	131

Πόροι και προϊόν	133
<b>Επιδράσεις του διεθνούς εμπορίου μεταξύ οικονομιών με δύο συντελεστές παραγωγής</b>	<b>135</b>
Σχετικές τιμές και δομή του εμπορίου	135
Διεθνές εμπόριο και διανομή εισοδήματος	137
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Εμπόριο μεταξύ Βορρά - Νότου και εισοδηματική ανισότητα</b>	<b>138</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Ανισομερής τεχνολογική εξέλιξη ως προς την ειδίκευση και μισθολογική ανισότητα</b>	<b>140</b>
Εξίσωση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών	143
<b>Εμπειρικές ενδείξεις για το υπόδειγμα Heckscher - Ohlin</b>	<b>145</b>
Το διεθνές εμπόριο αγαθών ως υποκατάστατο του διεθνούς εμπορίου συντελεστών παραγωγής:	
Διεθνές εμπόριο ενσωματωμένων συντελεστών παραγωγής	145
Η δομή των εξαγωγών των αναπτυσσόμενων και αναπτυσσόμενων χωρών	149
Συμπεράσματα από τους εμπειρικούς ελέγχους	150
Περίληψη	151
Όροι-κλειδιά	152
Προβλήματα	152
Συμπληρωματική βιβλιογραφία	154
<b>Παράρτημα: Τιμές συντελεστών παραγωγής, τιμές αγαθών και αποφάσεις παραγωγής</b>	<b>155</b>
Επιλογή τεχνολογίας	155
Τιμές των αγαθών και τιμές των συντελεστών παραγωγής	156
Περισσότερα δεδομένα για τους πόρους και το προϊόν	157

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Το πρότυπο υπόδειγμα του διεθνούς εμπορίου** **159**

<b>Το πρότυπο υπόδειγμα μιας οικονομίας με διεθνείς συναλλαγές</b>	<b>160</b>
Παραγωγικές δυνατότητες και σχετική προσφορά	160
Σχετικές τιμές και ζήτηση	161
Επιδράσεις των μεταβολών των όρων εμπορίου στην ευημερία	164
Προσδιορίζοντας τις σχετικές τιμές	164
Οικονομική μεγέθυνση: Μια μετατόπιση της καμπύλης <i>RS</i>	165
Μεγέθυνση και καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων	166
Σχετική παγκόσμια προσφορά και όροι εμπορίου	168
Διεθνείς επιδράσεις της μεγέθυνσης	169
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Η ανάπτυξη των νέων εκβιομηχανιζόμενων χωρών απειλεί τις αναπτυσσόμενες;</b>	<b>170</b>
<b>Δασμοί και επιδοτήσεις εξαγωγών: Ταυτόχρονες μετατοπίσεις των <i>RS</i> και <i>RD</i></b>	<b>172</b>
Επιδράσεις των δασμών στη σχετική ζήτηση και προσφορά	173
Επιδράσεις μιας εξαγωγικής επιδότησης	173
Αποτελέσματα των επιδράσεων επί των όρων εμπορίου: Ποιος ωφελείται και ποιος ζημιώνεται;	174
<b>Διεθνής δανεισμός</b>	<b>176</b>
Διαχρονικές παραγωγικές δυνατότητες και διεθνές εμπόριο	176
Το πραγματικό επιτόκιο	176
Διαχρονικό συγκριτικό πλεονέκτημα	178
Περίληψη	178
Όροι-κλειδιά	179
Προβλήματα	180
Συμπληρωματική βιβλιογραφία	181
<b>Παράρτημα: Περισσότερα για το διαχρονικό εμπόριο</b>	<b>182</b>

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Εξωτερικές οικονομίες κλίμακας και διεθνής καταμερισμός της παραγωγής** **185**

<b>Οικονομίες κλίμακας και διεθνές εμπόριο: Μια επισκόπηση</b> .....	<b>185</b>
<b>Οικονομίες κλίμακας και διάρθρωση της αγοράς</b> .....	<b>187</b>
<b>Η θεωρία των εξωτερικών οικονομιών</b> .....	<b>188</b>
<b>Ειδικευμένοι προμηθευτές</b> .....	<b>188</b>
<b>Συγκέντρωση αγοράς εργασίας</b> .....	<b>189</b>
<b>Διάχυση γνώσεων</b> .....	<b>190</b>
Εξωτερικές οικονομίες και ισορροπία της αγοράς .....	190
<b>Εξωτερικές οικονομίες και διεθνές εμπόριο</b> .....	<b>191</b>
Εξωτερικές οικονομίες, προϊόν και τιμές .....	192
Εξωτερικές οικονομίες και δομή του διεθνούς εμπορίου .....	193
<b>Πλαίσιο: Συγκρατώντας τον κόσμο</b> .....	195
Διεθνές εμπόριο και ευημερία με εξωτερικές οικονομίες .....	196
Δυναμικές αυξανόμενες αποδόσεις .....	197
<b>Διαπεριφερειακό εμπόριο και οικονομική γεωγραφία</b> .....	<b>198</b>
<b>Πλαίσιο: Η βιομηχανία του θεάματος</b> .....	200
<i>Περίληψη</i> .....	201
<i>Όροι-κλειδιά</i> .....	202
<i>Προβλήματα</i> .....	202
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</i> .....	203

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Οι επιχειρήσεις στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία: Εξαγωγές, εξωτερική ανάθεση και πολυεθνικές επιχειρήσεις** **205**

<b>Η θεωρία του ατελούς ανταγωνισμού</b> .....	<b>206</b>
Μονοπώλιο: Μια σύντομη επισκόπηση .....	206
Μονοπωλιακός ανταγωνισμός .....	209
<b>Μονοπωλιακός ανταγωνισμός και διεθνές εμπόριο</b> .....	<b>213</b>
Τα αποτελέσματα του μεγάλου μεγέθους της αγοράς .....	214
Οφέλη από μια ολοκληρωμένη αγορά: Ένα αριθμητικό παράδειγμα .....	215
Η σημασία του ενδοκλαδικού εμπορίου .....	219
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Το ενδοκλαδικό εμπόριο σε δράση: Η Βορειοαμερικανική Συμφωνία για την αυτοκινητοβιομηχανία του 1964 και η Βορειοαμερικανική Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου (NAFTA)</b> .....	220
<b>Αντιδράσεις των επιχειρήσεων στο διεθνές εμπόριο: κερδισμένοι, χαμένοι και απόδοση κλάδου</b> .....	<b>221</b>
Διαφορές απόδοσης μεταξύ των παραγωγών .....	222
Επιδράσεις του αυξημένου μεγέθους της αγοράς .....	224
<b>Κόστος εμπορίου και εξαγωγικές αποφάσεις</b> .....	<b>226</b>
<b>Ντάμπινγκ</b> .....	<b>228</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Το αντιντάμπινγκ ως προστατευτισμός</b> .....	229
<b>Πολυεθνικές επιχειρήσεις και εξωτερική ανάθεση</b> .....	<b>231</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Δομή των ροών άμεσων ξένων επενδύσεων στον κόσμο</b> .....	231
<b>Αποφάσεις των επιχειρήσεων σχετικά με τις άμεσες ξένες επενδύσεις</b> .....	<b>235</b>
Εξωτερική ανάθεση .....	236
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Μεταφορά θέσεων εργασίας στο εξωτερικό;</b>	
<b>Εξωχώρια μεταφορά δραστηριοτήτων και ανεργία στις ΗΠΑ</b> .....	238
Επιδράσεις των πολυεθνικών επιχειρήσεων και της εξωχώριας εξωτερικής ανάθεσης .....	240

Περίληψη .....	241
Όροι-κλειδιά .....	242
Προβλήματα .....	243
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	244
<b>Παράρτημα: Προσδιορισμός οριακού εσόδου .....</b>	<b>245</b>

---

## **Μέρος ΙΙ. Πολιτική διεθνούς εμπορίου** **247**

---

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Τα μέσα της εμπορικής πολιτικής** **249**

<b>Βασική ανάλυση των δασμών .....</b>	<b>249</b>
Προσφορά, ζήτηση και εμπόριο σε έναν μεμονωμένο κλάδο .....	250
Επιδράσεις ενός δασμού .....	252
Μέτρηση του βαθμού προστασίας .....	253
<b>Κόστος και όφελος ενός δασμού .....</b>	<b>255</b>
Πλεόνασμα καταναλωτή και παραγωγού .....	255
Μέτρηση κόστους και οφέλους .....	257
<b>Πλαίσιο: Δασμοί για μεγάλο χρονικό διάστημα .....</b>	<b>259</b>
<b>Άλλα μέσα εμπορικής πολιτικής .....</b>	<b>260</b>
Εξαγωγικές επιδοτήσεις: Θεωρία .....	260
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Η Κοινή Ευρωπαϊκή Αγροτική Πολιτική .....</b>	<b>261</b>
Ποσοτώσεις εισαγωγών: Θεωρία .....	263
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Μια ποσόστωση εισαγωγών στην πράξη: Η ζάχαρη στις ΗΠΑ .....</b>	<b>264</b>
Εκούσιοι περιορισμοί εξαγωγών .....	267
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Ένας εκούσιος περιορισμός εξαγωγών στην πράξη .....</b>	<b>267</b>
Αξίωση ελάχιστου εγχώριου μεριδίου παραγωγής .....	268
<b>Πλαίσιο: Γεφυρώνοντας το χάσμα .....</b>	<b>269</b>
Άλλα μέσα εμπορικής πολιτικής .....	270
<b>Επιδράσεις της πολιτικής εμπορίου: Σύνοψη .....</b>	<b>271</b>
Περίληψη .....	271
Όροι-κλειδιά .....	272
Προβλήματα .....	272
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	274
<b>Παράρτημα: Οι δασμοί και οι ποσοτώσεις εισαγωγών σε συνθήκες μονοπωλίου .....</b>	<b>275</b>
Το υπόδειγμα με ελεύθερο εμπόριο .....	275
Το υπόδειγμα με δασμό .....	276
Το υπόδειγμα με ποσόστωση εισαγωγών .....	277
Σύγκριση δασμού και ποσόστωσης .....	277

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Η πολιτική οικονομία της πολιτικής εμπορίου** **279**

<b>Η θέση υπέρ του ελεύθερου εμπορίου .....</b>	<b>279</b>
Ελεύθερο εμπόριο και αποδοτικότητα .....	280
Πρόσθετα οφέλη από το ελεύθερο εμπόριο .....	280
Προσοδοθηρία .....	281
Τα πολιτικά επιχειρήματα υπέρ του ελεύθερου εμπορίου .....	282
<b>Τα επιχειρήματα της εθνικής ευημερίας κατά του ελεύθερου εμπορίου .....</b>	<b>283</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Τα οφέλη από το 1992 .....</b>	<b>283</b>

Το επιχείρημα των όρων εμπορίου υπέρ των δασμών .....	285
Το επιχείρημα των ανεπαρκειών της εγχώριας αγοράς κατά του ελεύθερου εμπορίου .....	286
Πόσο πειστικό είναι το επιχείρημα των ανεπαρκειών της αγοράς; .....	288
<b>Διανομή εισοδήματος και εμπορική πολιτική .....</b>	<b>289</b>
Εκλογικός ανταγωνισμός .....	290
<b>Πλαίσιο: Πολιτικοί προς πώληση: Η εμπειρία της δεκαετίας του '90 .....</b>	<b>291</b>
Συλλογική δράση .....	293
Υποδείγματα πολιτικής διαδικασίας .....	293
Ποιος προστατεύεται; .....	294
<b>Διεθνείς διαπραγματεύσεις και εμπορική πολιτική .....</b>	<b>295</b>
Τα πλεονεκτήματα των διαπραγματεύσεων .....	296
Διεθνείς εμπορικές συμφωνίες: Μια σύντομη ιστορική ανασκόπηση .....	298
Ο Γύρος της Ουρουγουάης .....	300
Απελευθέρωση του εμπορίου .....	300
Διοικητικές μεταρρυθμίσεις: Από την GATT στον ΠΟΕ .....	301
<b>Πλαίσιο: Διευθετώντας μια διαμάχη και δημιουργώντας μια νέα .....</b>	<b>302</b>
Όφελος και κόστος .....	303
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Δοκιμάζοντας τις αντοχές του ΠΟΕ .....</b>	<b>303</b>
<b>Η απογοήτευση της Ντόχα .....</b>	<b>305</b>
<b>Πλαίσιο: Πλήττουν οι αγροτικές επιδοτήσεις τον Τρίτο κόσμο; .....</b>	<b>306</b>
Προτιμησιακές εμπορικές συμφωνίες .....	307
<b>Πλαίσιο: Ζώνη ελεύθερου εμπορίου έναντι τελωνειακής ένωσης .....</b>	<b>308</b>
<b>Πλαίσιο: Είναι αποδεκτές οι εμπορικές προτιμήσεις; .....</b>	<b>310</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Εκτροπή εμπορίου στη Ν. Αμερική .....</b>	<b>311</b>
Περίληψη .....	312
Όροι-κλειδιά .....	314
Προβλήματα .....	314
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	316
<b>Παράρτημα: Απόδειξη ότι το άριστο επίπεδο δασμού είναι θετικό .....</b>	<b>316</b>
Ζήτηση και προσφορά .....	316
Δασμός και τιμές .....	317
Δασμός και εγχώρια ευημερία .....	317
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Εμπορική πολιτική στις αναπτυσσόμενες χώρες .....</b>	<b>319</b>
<b>Εκβιομηχάνιση με υποκατάσταση εισαγωγών .....</b>	<b>320</b>
Το επιχείρημα της νηπιακής βιομηχανίας .....	320
Πρώθηση της μεταποίησης μέσω της προστασίας .....	322
<b>Τα αποτελέσματα της στήριξης της μεταποίησης: Προβλήματα της εκβιομηχάνισης μέσω υποκατάστασης των εισαγωγών .....</b>	<b>323</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Το Μεξικό εγκαταλείπει τη στρατηγική εκβιομηχάνισης μέσω της υποκατάστασης εισαγωγών .....</b>	<b>324</b>
<b>Η απελευθέρωση του εμπορίου από το 1985 και μετά .....</b>	<b>326</b>
<b>Διεθνές εμπόριο και μεγέθυνση: Η απογείωση της Ασίας .....</b>	<b>327</b>
<b>Πλαίσιο: Η οικονομική έκρηξη της Ινδίας .....</b>	<b>330</b>
Περίληψη .....	331
Όροι-κλειδιά .....	331
Προβλήματα .....	331
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	332

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12. Αντιπαραθέσεις για την εμπορική πολιτική** **333**

<b>Σύγχρονα επιχειρήματα υπέρ της παρεμβατικής πολιτικής στο διεθνές εμπόριο</b> .....	<b>334</b>
Τεχνολογία και εξωτερικές οικονομίες .....	334
Ατελής ανταγωνισμός και στρατηγική πολιτική εμπορίου .....	336
<b>Πλαίσιο: Μια προειδοποίηση από τον ιδρυτή της Intel</b> .....	339
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Όταν τα ολοκληρωμένα μικροκυκλώματα απογειώνονταν</b> .....	340
<b>Παγκοσμιοποίηση και χαμηλόμισθη εργασία</b> .....	<b>341</b>
Το κίνημα κατά της παγκοσμιοποίησης .....	342
Επανεξέταση του διεθνούς εμπορίου και των μισθών .....	342
Συνθήκες εργασίας και εμπορικές διαπραγματεύσεις .....	344
Περιβαλλοντικά και πολιτισμικά ζητήματα .....	345
ΠΟΕ και εθνική ανεξαρτησία .....	346
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Μια τραγωδία στο Μπανγκλαντές</b> .....	347
<b>Παγκοσμιοποίηση και περιβάλλον</b> .....	<b>348</b>
Παγκοσμιοποίηση, οικονομική μεγέθυνση και ρύπανση .....	348
Το πρόβλημα των «παραδείσων περιβαλλοντικής ρύπανσης» .....	350
Οι αντιπαραθέσεις για το δασμό άνθρακα .....	351
<i>Περίληψη</i> .....	352
<i>Όροι-κλειδιά</i> .....	353
<i>Προβλήματα</i> .....	353
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</i> .....	354

## **Μέρος III. Μακροοικονομική των συναλλαγματικών ισοτιμιών και της ανοικτής οικονομίας** **355**

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13. Εθνικολογιστικά μεγέθη και ισοζύγιο πληρωμών** **357**

<b>Οι εθνικοί λογαριασμοί</b> .....	<b>359</b>
Εθνικό προϊόν και εθνικό εισόδημα .....	360
Απόσβεση κεφαλαίου και διεθνείς μεταβιβάσεις .....	361
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν .....	361
<b>Εθνικολογιστικά μεγέθη σε μια ανοικτή οικονομία</b> .....	<b>362</b>
Κατανάλωση .....	362
Επένδυση .....	362
Δημόσιες δαπάνες .....	363
Η ταυτότητα του εθνικού εισοδήματος σε μια ανοικτή οικονομία .....	363
Μια φανταστική ανοικτή οικονομία .....	364
Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και το εξωτερικό χρέος .....	364
Αποταμίευση και τρέχουσες συναλλαγές .....	366
Ιδιωτική και δημόσια αποταμίευση .....	368
<b>Πλαίσιο: Το μυστήριο του χαμένου ελλείμματος</b> .....	368
<b>Οι λογαριασμοί του ισοζυγίου πληρωμών</b> .....	<b>370</b>
Παραδείγματα διπλών συναλλαγών .....	371
Η θεμελιώδης ταυτότητα του ισοζυγίου πληρωμών .....	373
Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και πάλι .....	373
Το ισοζύγιο κεφαλαιακών μεταβιβάσεων .....	375
Το ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών .....	375
Η στατιστική διαφορά .....	376

Συναλλαγές συναλλαγματικών διαθεσίμων .....	377
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του μεγαλύτερου οφειλέτη στον κόσμο</b> .....	378
Περίληψη .....	382
Όροι-κλειδιά .....	383
Προβλήματα .....	383
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	385

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14. Συναλλαγματικές ισοτιμίες και αγορά συναλλάγματος: Μια προσέγγιση περιουσιακών στοιχείων** **387**

<b>Συναλλαγματικές ισοτιμίες και διεθνείς συναλλαγές</b> .....	<b>388</b>
Εγχώριες τιμές και τιμές του εξωτερικού .....	388
Συναλλαγματικές ισοτιμίες και σχετικές τιμές .....	390
<b>Η αγορά συναλλάγματος</b> .....	<b>391</b>
Οι συντελεστές .....	391
<b>Πλαίσιο: Συναλλαγματικές ισοτιμίες, τιμές αυτοκινήτων και νομισματικοί πόλεμοι</b> .....	392
Χαρακτηριστικά της αγοράς .....	393
Τρέχουσες και προθεσμιακές ισοτιμίες .....	395
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων .....	396
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και δικαιώματα προαίρεσης .....	397
<b>Η ζήτηση περιουσιακών στοιχείων σε ξένο νόμισμα</b> .....	<b>397</b>
<b>Πλαίσιο: Πλασματικό προθεσμιακό εμπόριο συναλλάγματος στην Ασία</b> .....	398
Περιουσιακά στοιχεία και οι αποδόσεις τους .....	400
Κίνδυνος και ρευστότητα .....	401
Επιτόκια .....	402
Συναλλαγματικές ισοτιμίες και αποδόσεις περιουσιακών στοιχείων .....	402
Ένας απλός κανόνας .....	404
Απόδοση, κίνδυνος και ρευστότητα στην αγορά συναλλάγματος .....	406
<b>Ισορροπία στην αγορά συναλλάγματος</b> .....	<b>406</b>
Ισοδυναμία των επιτοκίων: Η βασική συνθήκη ισορροπίας .....	407
Πώς οι μεταβολές της παρούσας ισοτιμίας επηρεάζουν τις προσδοκώμενες αποδόσεις .....	408
Η συναλλαγματική ισοτιμία ισορροπίας .....	409
<b>Επιτόκια, προσδοκίες και ισορροπία</b> .....	<b>412</b>
Η επίδραση των μεταβαλλόμενων επιτοκίων στην παρούσα συναλλαγματική ισοτιμία .....	412
Η επίδραση των μεταβαλλόμενων προσδοκίων στην παρούσα συναλλαγματική ισοτιμία .....	414
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Πού οφείλονται οι επενδύσεις στην αγορά συναλλάγματος με βάση τις διαφορές επιτοκίου;</b> .....	414
Περίληψη .....	416
Όροι-κλειδιά .....	418
Προβλήματα .....	418
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	421
<b>Παράρτημα: Προθεσμιακές συναλλαγματικές ισοτιμίες και καλυμμένη ισοδυναμία των επιτοκίων</b> .....	<b>422</b>

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15. Χρήμα, επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες** **425**

<b>Ο ορισμός του χρήματος: Σύντομη ανασκόπηση</b> .....	<b>426</b>
Το χρήμα ως μέσο ανταλλαγών .....	426
Το χρήμα ως μονάδα μέτρησης αξιών .....	426



Το χρήμα ως μέσο συσσώρευσης αξίας .....	427
Τι είναι το χρήμα; .....	427
Πώς προσδιορίζεται η προσφορά χρήματος .....	427
<b>Η ατομική ζήτηση χρήματος .....</b>	<b>427</b>
Προσδοκώμενη απόδοση .....	428
Κίνδυνος .....	429
Ρευστότητα .....	429
<b>Η συνολική ζήτηση χρήματος .....</b>	<b>429</b>
<b>Το επιτόκιο ισορροπίας: Η αλληλεπίδραση προσφοράς και ζήτησης χρήματος .....</b>	<b>431</b>
Ισορροπία στην αγορά χρήματος .....	431
Επιτόκια και προσφορά χρήματος .....	433
Προϊόν και επιτόκιο .....	434
<b>Η προσφορά χρήματος και η συναλλαγματική ισοτιμία βραχυχρόνια .....</b>	<b>435</b>
Η σχέση χρήματος, επιτοκίου και συναλλαγματικής ισοτιμίας .....	435
Η προσφορά χρήματος των ΗΠΑ και η συναλλαγματική ισοτιμία δολαρίου/ευρώ .....	436
Η προσφορά χρήματος της Ευρώπης και η συναλλαγματική ισοτιμία δολαρίου/ευρώ .....	437
<b>Χρήμα, τιμές και συναλλαγματική ισοτιμία μακροχρόνια .....</b>	<b>440</b>
Χρήμα και ονομαστικές τιμές .....	440
Τα μακροχρόνια αποτελέσματα των μεταβολών της προσφοράς χρήματος .....	441
Εμπειρικά στοιχεία για την προσφορά χρήματος και το επίπεδο τιμών .....	442
Χρήμα και συναλλαγματική ισοτιμία μακροχρόνια .....	442
<b>Πληθωρισμός και δυναμική των συναλλαγματικών ισοτιμιών .....</b>	<b>443</b>
Βραχυχρόνια ακαμψία και μακροχρόνια ευκαμψία των τιμών .....	444
<b>Πλαίσιο: Αύξηση της προσφοράς χρήματος και υπερπληθωρισμός στη Ζιμπάμπουε .....</b>	<b>446</b>
Μόνιμες μεταβολές της προσφοράς χρήματος και συναλλαγματική ισοτιμία .....	447
Υπέρβαση του μακροχρόνιου επιπέδου της συναλλαγματικής ισοτιμίας .....	449
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Μπορεί η άνοδος του πληθωρισμού να οδηγήσει σε ανατίμηση του νομίσματος; Τα αποτελέσματα της στόχευσης του πληθωρισμού .....</b>	<b>450</b>
<i>Περίληψη</i> .....	453
<i>Όροι-κλειδιά</i> .....	454
<i>Προβλήματα</i> .....	454
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</i> .....	457

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16. Τιμές και συναλλαγματική ισοτιμία μακροχρόνια 459**

<b>Ο νόμος της μίας τιμής .....</b>	<b>460</b>
<b>Η ισοδυναμία των αγοραστικών δυνάμεων .....</b>	<b>460</b>
Η σχέση μεταξύ της ισοδυναμίας των αγοραστικών δυνάμεων και του νόμου της μίας τιμής .....	461
Απόλυτη και σχετική ισοδυναμία των αγοραστικών δυνάμεων .....	462
<b>Ένα μακροχρόνιο υπόδειγμα συναλλαγματικής ισοτιμίας βασισμένο στην ισοδυναμία των αγοραστικών δυνάμεων .....</b>	<b>463</b>
Η θεμελιώδης εξίσωση της νομισματικής προσέγγισης .....	463
Συνεχής πληθωρισμός, ισοδυναμία των επιτοκίων και ισοδυναμία των αγοραστικών δυνάμεων ..	465
Το αποτέλεσμα Fisher .....	467
<b>Εμπειρικά δεδομένα για την ισοδυναμία των αγοραστικών δυνάμεων και το νόμο της μίας τιμής .....</b>	<b>469</b>
<b>Εξηγώντας τα προβλήματα της ισοδυναμίας των αγοραστικών δυνάμεων .....</b>	<b>471</b>
Εμπόδια στη διεξαγωγή του εμπορίου και μη εμπορεύσιμα προϊόντα .....	471
Αποκλίσεις από τον ελεύθερο ανταγωνισμό .....	473

Πλαίσιο: Κάποιες ουσιώδεις ενδείξεις για το νόμο της μίας τιμής .....	473
Διαφορές στα καταναλωτικά πρότυπα και στη μέτρηση του επιπέδου τιμών .....	476
Η ισοδυναμία των αγοραστικών δυνάμεων βραχυχρόνια και μακροχρόνια .....	477
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Γιατί οι τιμές είναι χαμηλότερες στις φτωχότερες χώρες .....</b>	<b>478</b>
<b>Πέρα από την ισοδυναμία των αγοραστικών δυνάμεων: Ένα γενικό υπόδειγμα των μακροχρόνιων ισοτιμιών .....</b>	<b>479</b>
Η πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία .....	480
<b>Πλαίσιο: Ακαμψία τιμών και νόμος της μίας τιμής: Ενδείξεις από τα σκανδιναβικά καταστήματα αφορολόγητων ειδών .....</b>	<b>482</b>
Ζήτηση, προσφορά και μακροχρόνια πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία .....	483
Ονομαστική και πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία σε μακροχρόνια ισορροπία .....	485
<b>Διεθνείς διαφορές επιτοκίων και πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία .....</b>	<b>487</b>
<b>Πραγματική ισοδυναμία των επιτοκίων .....</b>	<b>489</b>
Περίληψη .....	490
Όροι-κλειδιά .....	492
Προβλήματα .....	492
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	494
<b>Παράρτημα: Αποτέλεσμα Fisher, επιτόκιο και συναλλαγματική ισοτιμία, στο πλαίσιο του νομισματικού υποδείγματος εύκαμπτων τιμών .....</b>	<b>496</b>

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17. Το προϊόν και η συναλλαγματική ισοτιμία βραχυχρόνια 499**

<b>Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της συνολικής ζήτησης σε μια ανοικτή οικονομία .....</b>	<b>500</b>
Προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης για κατανάλωση .....	500
Προσδιοριστικοί παράγοντες του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών .....	501
Πώς οι μεταβολές της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας επηρεάζουν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών .....	502
Πώς οι μεταβολές του διαθέσιμου εισοδήματος επηρεάζουν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών .....	503
<b>Η εξίσωση συνολικής ζήτησης .....</b>	<b>503</b>
Η πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία και η συνολική ζήτηση .....	504
Πραγματικό εισόδημα και συνολική ζήτηση .....	504
<b>Πώς προσδιορίζεται το προϊόν βραχυχρόνια .....</b>	<b>504</b>
<b>Βραχυχρόνια ισορροπία στην αγορά προϊόντος: Η καμπύλη <i>DD</i> .....</b>	<b>506</b>
Προϊόν, συναλλαγματική ισοτιμία και ισορροπία στην αγορά προϊόντος .....	506
Πώς συνάγεται η καμπύλη <i>DD</i> .....	507
Παράγοντες που μετατοπίζουν την καμπύλη <i>DD</i> .....	508
<b>Βραχυχρόνια ισορροπία στην αγορά περιουσιακών στοιχείων: Η καμπύλη <i>AA</i> .....</b>	<b>511</b>
Προϊόν, συναλλαγματική ισοτιμία και ισορροπία στην αγορά περιουσιακών στοιχείων .....	511
Πώς συνάγεται η καμπύλη <i>AA</i> .....	513
Παράγοντες που μετατοπίζουν την καμπύλη <i>AA</i> .....	513
<b>Βραχυχρόνια ισορροπία μιας ανοικτής οικονομίας: Συνδυάζοντας τις καμπύλες <i>DD</i> και <i>AA</i> .....</b>	<b>514</b>
<b>Προσωρινές μεταβολές της νομισματικής και της δημοσιονομικής πολιτικής .....</b>	<b>516</b>
Νομισματική πολιτική .....	516
Δημοσιονομική πολιτική .....	517
Πολιτικές που στοχεύουν στη διατήρηση του επιπέδου απασχόλησης .....	518
<b>Πληθωριστική τάση και άλλα προβλήματα οικονομικής πολιτικής .....</b>	<b>519</b>
<b>Μόνιμες μεταβολές της νομισματικής και της δημοσιονομικής πολιτικής .....</b>	<b>521</b>
Μόνιμη αύξηση της προσφοράς χρήματος .....	522
Προσαρμογή σε μια μόνιμη αύξηση της προσφοράς χρήματος .....	522
Μόνιμη δημοσιονομική επέκταση .....	524

<b>Μακροοικονομικές πολιτικές και ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών</b> .....	<b>526</b>
<b>Η σταδιακή προσαρμογή των εμπορικών ροών και η δυναμική του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών</b> .....	<b>527</b>
Η καμπύλη J .....	527
Η μετάδοση των μεταβολών των συναλλαγματικών ισοτιμιών στις τιμές και ο πληθωρισμός .....	529
Το ισοζύγιο πληρωμών, ο πλούτος και η δυναμική των συναλλαγματικών ισοτιμιών .....	530
<b>Η παγίδα ρευστότητας</b> .....	<b>531</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Πόσο μεγάλος είναι ο πολλαπλασιαστής δημόσιων δαπανών;</b> .....	<b>533</b>
Περίληψη .....	535
Όροι-κλειδιά .....	536
Προβλήματα .....	536
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	538
<b>Παράρτημα I: Διαχρονικό εμπόριο και καταναλωτική ζήτηση</b> .....	<b>539</b>
<b>Παράρτημα II: Η συνθήκη Marshall - Lerner και εμπειρικές εκτιμήσεις των ελαστικότητας εμπορίου</b> .....	<b>541</b>

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18. Σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες και παρέμβαση στην αγορά συναλλάγματος** **545**

<b>Γιατί μελετάμε τις σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες</b> .....	<b>546</b>
<b>Οι παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας και η προσφορά χρήματος</b> .....	<b>547</b>
Ο ισολογισμός της κεντρικής τράπεζας και η προσφορά χρήματος .....	547
Παρέμβαση στην αγορά συναλλάγματος και προσφορά χρήματος .....	549
Αδρανοποίηση .....	550
Το ισοζύγιο πληρωμών και η προσφορά χρήματος .....	550
<b>Πώς η κεντρική τράπεζα καθορίζει τη συναλλαγματική ισοτιμία</b> .....	<b>551</b>
Ισορροπία στην αγορά συναλλάγματος με σταθερή ισοτιμία .....	552
Ισορροπία στην αγορά χρήματος με σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία .....	552
Διαγραμματική ανάλυση .....	553
<b>Πολιτικές σταθεροποίησης με σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία</b> .....	<b>554</b>
Νομισματική πολιτική .....	555
Δημοσιονομική πολιτική .....	556
Μεταβολές της συναλλαγματικής ισοτιμίας .....	557
Προσαρμογή στις μεταβολές της δημοσιονομικής πολιτικής και της συναλλαγματικής ισοτιμίας ..	559
<b>Οι κρίσεις του ισοζυγίου πληρωμών και η φυγή κεφαλαίων</b> .....	<b>560</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Μπορούν οι αγορές να επιτεθούν σε ένα ισχυρό νόμισμα;</b>	
<b>Η περίπτωση της Ελβετίας</b> .....	<b>562</b>
<b>Ελεγχόμενη διακύμανση και αδρανοποιημένη παρέμβαση</b> .....	<b>564</b>
Τέλεια υποκατάσταση περιουσιακών στοιχείων και αναποτελεσματικότητα της πολιτικής αδρανοποίησης .....	564
Ισορροπία της αγοράς συναλλάγματος με ατελή υποκατάσταση περιουσιακών στοιχείων .....	565
Αποτελέσματα της πολιτικής αδρανοποίησης με ατελή υποκατάσταση των περιουσιακών στοιχείων .....	566
Αποτελέσματα της πολιτικής αδρανοποίησης στην πράξη .....	567
<b>Αποθεματικά νομίσματα στο διεθνές νομισματικό σύστημα</b> .....	<b>568</b>
Λειτουργία του συστήματος του αποθεματικού νομίσματος .....	569
Η μη συμμετρική θέση της χώρας του αποθεματικού νομίσματος .....	570
<b>Ο χρυσός κανόνας</b> .....	<b>571</b>
Λειτουργία του χρυσού κανόνα .....	571
Συμμετρική νομισματική προσαρμογή στο σύστημα του χρυσού κανόνα .....	571

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του χρυσού κανόνα .....	572
Ο διμεταλλικός κανόνας .....	573
Ο χρυσός συναλλαγματικός κανόνας .....	574
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Η ζήτηση συναλλαγματικών διαθεσίμων</b> .....	574
<i>Περίληψη</i> .....	578
<i>Όροι-κλειδιά</i> .....	580
<i>Προβλήματα</i> .....	580
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</i> .....	582
<b>Παράρτημα I: Ισορροπία στην αγορά συναλλάγματος με ατελή υποκατάσταση περιουσιακών στοιχείων</b> .....	<b>583</b>
Ζήτηση .....	583
Προσφορά .....	584
Ισορροπία .....	584
<b>Παράρτημα II: Ο χρόνος εμφάνισης των κρίσεων του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών</b> .....	<b>585</b>

---

## **Μέρος IV. Διεθνής μακροοικονομική πολιτική** **589**

---

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19. Τα διεθνή νομισματικά συστήματα: Μια ιστορική ανασκόπηση** **591**

<b>Στόχοι μακροοικονομικής πολιτικής σε μια ανοικτή οικονομία</b> .....	<b>592</b>
Εσωτερική ισορροπία: πλήρης απασχόληση και σταθερότητα τιμών .....	593
Εξωτερική ισορροπία: το άριστο επίπεδο των τρεχουσών συναλλαγών .....	594
<b>Πλαίσιο: Μπορεί μια χώρα να δανείζεται για πάντα; Η περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας</b> .....	596
<b>Ταξινομώντας τα νομισματικά συστήματα: Το νομισματικό τρίλημμα των ανοικτών οικονομιών</b> .....	<b>600</b>
<b>Διεθνής μακροοικονομική πολιτική στο σύστημα του χρυσού κανόνα, 1870-1914</b> .....	<b>602</b>
Οι απαρχές του χρυσού κανόνα .....	602
Η εξωτερική ισορροπία στο σύστημα του χρυσού κανόνα .....	603
Μηχανισμός τιμών και ροής πολύτιμων μετάλλων .....	603
«Οι κανόνες του παιχνιδιού» στο σύστημα του χρυσού κανόνα: μύθοι και πραγματικότητα .....	604
Εσωτερική ισορροπία στο σύστημα του χρυσού κανόνα .....	605
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Η πολιτική οικονομία των συναλλαγματικών καθεστώτων: Οι αντιπαραθέσεις για τον νομισματικό κανόνα των ΗΠΑ στη δεκαετία του 1890</b> .....	606
<b>Η εποχή του μεσοπολέμου, 1918-1939</b> .....	<b>607</b>
Η πρόσκαιρη επιστροφή στο χρυσό .....	608
Ο κατακερματισμός της διεθνούς οικονομίας .....	608
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Ο διεθνής κανόνας χρυσού και η Μεγάλη Ύφεση</b> .....	609
<b>Το σύστημα του Μπρέτον Γουντς και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο</b> .....	<b>610</b>
Στόχοι και δομή του ΔΝΤ .....	611
Μετατρεψιμότητα και επέκταση των ιδιωτικών χρηματοοικονομικών ροών .....	612
Κερδοσκοπικές ροές κεφαλαίων και κρίσεις .....	613
<b>Ανάλυση των επιλογών πολιτικής για την επίτευξη εσωτερικής και εξωτερικής ισορροπίας</b> ..	<b>614</b>
Η διατήρηση της εσωτερικής ισορροπίας .....	614
Η διατήρηση της εξωτερικής ισορροπίας .....	615
Πολιτικές μεταστροφής και μεταβολής της δαπάνης .....	616
<b>Το πρόβλημα εξωτερικής ισορροπίας των ΗΠΑ στο σύστημα του Μπρέτον Γουντς</b> .....	<b>618</b>
Οι μηχανισμοί του εισαγόμενου πληθωρισμού .....	619
Συμπεράσματα .....	620

<b>Μελέτη Περίπτωσης: Το τέλος του συστήματος του Μπρέτον Γουντς, ο παγκόσμιος πληθωρισμός και η μετάβαση στις κυμαινόμενες ισοτιμίες</b> .....	621
<b>Τα επιχειρήματα υπέρ των κυμαινόμενων συναλλαγματικών ισοτιμιών</b> .....	<b>622</b>
Αυτονομία της νομισματικής πολιτικής .....	623
Συμμετρία .....	624
Οι συναλλαγματικές ισοτιμίες ως αυτόματοι σταθεροποιητές .....	625
Συναλλαγματικές ισοτιμίες και εξωτερική ισορροπία .....	627
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Τα πρώτα χρόνια των κυμαινόμενων συναλλαγματικών ισοτιμιών, 1973-1990.</b> .....	627
<b>Μακροοικονομική αλληλεξάρτηση στις κυμαινόμενες ισοτιμίες</b> .....	<b>631</b>
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Μετασχηματισμός και κρίση στην παγκόσμια οικονομία</b> .....	632
<b>Τι μάθαμε από τις μετά το 1973 εξελίξεις;</b> .....	<b>638</b>
Αυτονομία της νομισματικής πολιτικής .....	638
Συμμετρία .....	639
Η συναλλαγματική ισοτιμία ως αυτόματος σταθεροποιητής .....	640
Εξωτερική ισορροπία .....	641
Το πρόβλημα συντονισμού των πολιτικών .....	641
<b>Μπορούν να είναι οι σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες μια επιλογή για τις περισσότερες χώρες;</b> .....	<b>642</b>
Περίληψη .....	642
Όροι-κλειδιά .....	644
Προβλήματα .....	645
Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....	647
<b>Παράρτημα: Αποτυχίες του διεθνούς συντονισμού των οικονομικών πολιτικών</b> .....	<b>648</b>

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20. Χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση: Ευκαιρίες και κρίση** **653**

<b>Η διεθνής κεφαλαιαγορά και τα κέρδη από το διεθνές εμπόριο</b> .....	<b>654</b>
Τρεις κατηγορίες κερδών από το διεθνές εμπόριο .....	654
Αποφυγή κινδύνου .....	656
Η διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου ως κίνητρο για το διεθνές εμπόριο περιουσιακών στοιχείων .....	656
Η ποικιλία διεθνών περιουσιακών στοιχείων: χρέος έναντι μετοχών .....	657
<b>Διεθνής τραπεζική και διεθνής κεφαλαιαγορά</b> .....	<b>658</b>
Η δομή της διεθνούς κεφαλαιαγοράς .....	658
Εξωχώρια τραπεζική δραστηριότητα και εξωχώριες ανταλλαγές νομισμάτων .....	659
Το σκιάδες τραπεζικό σύστημα .....	661
<b>Τραπεζική δραστηριότητα και χρηματοπιστωτική αστάθεια</b> .....	<b>661</b>
Το πρόβλημα της χρεοκοπίας των τραπεζών .....	662
Θωράκιση του τραπεζικού συστήματος απέναντι στη χρηματοπιστωτική αστάθεια .....	664
Ο ηθικός κίνδυνος και το πρόβλημα των «πολύ μεγάλων για να πτωχεύσουν» .....	667
Πλαίσιο: Η απλή άλγεβρα του ηθικού κινδύνου .....	668
<b>Προκλήσεις για τη ρύθμιση της διεθνούς τραπεζικής δραστηριότητας</b> .....	<b>669</b>
Το χρηματοπιστωτικό τρίλημμα .....	669
Διεθνής συνεργασία των ρυθμιστικών αρχών μετά το 2007 .....	671
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση της περιόδου 2007-2009</b> ..	672
<b>Πλαίσιο: Αστάθεια των συναλλαγματικών ισοτιμιών και γραμμές ανταλλαγής νομισμάτων</b> .	675
Διεθνείς πρωτοβουλίες για τη ρύθμιση της χρηματοπιστωτικής αγοράς μετά την παγκόσμια κρίση .....	678
<b>Πόσο καλά έχουν κατανείμει τα κεφάλαια και τον κίνδυνο οι διεθνείς κεφαλαιαγορές;</b> .....	<b>680</b>

Η έκταση της διεθνούς διαφοροποίησης χαρτοφυλακίου .....	680
Η έκταση του διαχρονικού εμπορίου .....	681
Διαφορές ενδοχώριων και εξωχώριων επιτοκίων .....	683
Η αποτελεσματικότητα της αγοράς συναλλάγματος .....	684
<i>Περίληψη</i> .....	687
<i>Όροι-κλειδιά</i> .....	689
<i>Προβλήματα</i> .....	689
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</i> .....	691

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21. Οι άριστες νομισματικές περιοχές και η ευρωπαϊκή εμπειρία 693**

<b>Πώς δημιουργήθηκε το ευρωπαϊκό κοινό νόμισμα .....</b>	<b>694</b>
Τι οδήγησε στην ευρωπαϊκή νομισματική συνεργασία; .....	694
Το ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα, 1979-1998 .....	695
Η γερμανική νομισματική κυριαρχία και η θεωρία αξιοπιστίας του ΕΝΣ .....	697
Τα κίνητρα για την οικονομική ολοκλήρωση .....	698
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Νομισματική Ένωση .....	698
<b>Το ευρώ και η οικονομική πολιτική στην Ευρωζώνη .....</b>	<b>700</b>
Τα κριτήρια σύγκλισης του Μάαστριχτ και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης .....	700
Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωσύστημα .....	701
Ο αναθεωρημένος μηχανισμός συναλλαγματικών ισοτιμιών .....	702
<b>Η θεωρία των άριστων νομισματικών περιοχών .....</b>	<b>702</b>
Οικονομική ολοκλήρωση και τα οφέλη μιας περιοχής σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών:	
η καμπύλη <i>GG</i> .....	702
Οικονομική ολοκλήρωση και το κόστος της περιοχής σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών:	
η καμπύλη <i>LL</i> .....	704
Η απόφαση ένταξης σε μια νομισματική περιοχή: συνδυάζοντας τις καμπύλες <i>GG</i> και <i>LL</i> .....	707
Τι είναι η άριστη νομισματική περιοχή; .....	708
Μερικές ακόμη ενδιαφέρουσες σκέψεις .....	709
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Είναι η Ευρώπη μια άριστη νομισματική περιοχή; .....</b>	<b>710</b>
<b>Η κρίση του ευρώ και το μέλλον της ΟΝΕ .....</b>	<b>714</b>
Οι απαρχές της κρίσης .....	714
Αυτοεκπληρούμενη αθέτηση πληρωμών και «θηλιά θανάτου» .....	719
Γενίκευση της κρίσης και πολιτικές αντιδράσεις .....	721
Το Πρόγραμμα Επαναγοράς Ομολόγων της ΕΚΤ .....	722
Το μέλλον της ΟΝΕ .....	723
<i>Περίληψη</i> .....	724
<i>Όροι-κλειδιά</i> .....	725
<i>Προβλήματα</i> .....	725
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</i> .....	728

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22. Αναπτυσσόμενες χώρες: Οικονομική μεγέθυνση, κρίση και μεταρρύθμιση 729**

<b>Εισόδημα, πλούτος και μεγέθυνση της διεθνούς οικονομίας .....</b>	<b>730</b>
Το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών χωρών .....	730
Έχουν μειωθεί διαχρονικά οι διεθνείς εισοδηματικές διαφορές; .....	731
<b>Δομικά χαρακτηριστικά των αναπτυσσόμενων χωρών .....</b>	<b>733</b>
<b>Δανεισμός και χρέος των αναπτυσσόμενων χωρών .....</b>	<b>736</b>

Τα οικονομικά της εισροής κεφαλαίων στις αναπτυσσόμενες χώρες .....	736
Το πρόβλημα της αθέτησης πληρωμής χρέους .....	738
Εναλλακτικές μορφές εισροής κεφαλαίων .....	740
Το πρόβλημα του «προπατορικού αμαρτήματος» .....	742
Η κρίση χρέους της δεκαετίας του '80 .....	743
Μεταρρυθμίσεις, εισροή κεφαλαίων και η επιστροφή της κρίσης .....	744
<b>Ανατολική Ασία: Επιτυχία και κρίση .....</b>	<b>748</b>
Το οικονομικό θαύμα της Ανατολικής Ασίας .....	748
<b>Πλαίσιο: Γιατί οι αναπτυσσόμενες χώρες έχουν συσσωρεύσει τόσο υψηλά συναλλαγματικά διαθέσιμα; .....</b>	<b>748</b>
Τα αδύνατα σημεία της Ασίας .....	751
<b>Πλαίσιο: Τι έκανε σωστά η Ανατολική Ασία; .....</b>	<b>752</b>
Η χρηματοπιστωτική κρίση της Ασίας .....	753
<b>Μαθήματα από τις κρίσεις των αναπτυσσόμενων χωρών .....</b>	<b>754</b>
<b>Η μεταρρύθμιση της αρχιτεκτονικής του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος .....</b>	<b>756</b>
Κινητικότητα κεφαλαίου και το τρίλημμα του καθεστώτος συναλλαγματικής ισοτιμίας .....	757
Μέτρα «προφύλαξης» .....	759
Η αντιμετώπιση των κρίσεων .....	760
<b>Μελέτη Περίπτωσης: Το σταθερό νόμισμα της Κίνας .....</b>	<b>761</b>
<b>Κατανοώντας τις παγκόσμιες ροές κεφαλαίων και την παγκόσμια διανομή εισοδήματος:</b>	
<b>Είναι η γεωγραφία πεπρωμένο; .....</b>	<b>763</b>
<b>Πλαίσιο: Παράδοξα του κεφαλαίου .....</b>	<b>764</b>
<i>Περίληψη .....</i>	<i>769</i>
<i>Όροι-κλειδιά .....</i>	<i>771</i>
<i>Προβλήματα .....</i>	<i>771</i>
<i>Συμπληρωματική βιβλιογραφία .....</i>	<i>772</i>
<b>Μαθηματικά Προσαρτήματα .....</b>	<b>775</b>
<b>Προσάρτημα Κεφαλαίου 5: Το υπόδειγμα των αναλογιών των συντελεστών παραγωγής .....</b>	<b>777</b>
Τιμές συντελεστών και κόστος .....	777
Τιμές αγαθών και τιμές συντελεστών παραγωγής .....	779
Διαθέσιμες ποσότητες συντελεστών και προϊόν .....	780
<b>Προσάρτημα Κεφαλαίου 6: Η συναλλασσόμενη παγκόσμια οικονομία .....</b>	<b>780</b>
Προσφορά, ζήτηση και ισορροπία .....	780
Προσφορά, ζήτηση και ευστάθεια της ισορροπίας .....	782
Επιδράσεις των μεταβολών προσφοράς και ζήτησης .....	784
Οικονομική μεγέθυνση .....	785
Το πρόβλημα της μεταβίβασης .....	786
Ένας δασμός .....	787
<b>Προσάρτημα Κεφαλαίου 8: Το υπόδειγμα του μονοπωλιακού ανταγωνισμού .....</b>	<b>788</b>
<b>Προσάρτημα Κεφαλαίου 20: Αποφυγή κινδύνου και διαφοροποίηση του διεθνούς χαρτοφυλακίου .....</b>	<b>789</b>
Πώς καταλήγουμε αναλυτικά στο άριστο χαρτοφυλάκιο .....	789
Πώς καταλήγουμε διαγραμματικά στο άριστο χαρτοφυλάκιο .....	790
Οι επιδράσεις των μεταβαλλόμενων ποσοστών απόδοσης .....	793
<b>Ευρετήριο βασικών όρων .....</b>	<b>797</b>